

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ
О ДИНАРИЗАЦИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ
Децембар 2012.

Београд, март 2013.

Уводна напомена

Већа употреба динара у финансијском систему Србије и боља усклађеност валутне структуре прихода и расхода небанкарског сектора побољшале би степен финансијске стабилности земље, умањиле ризик од промене девизног курса у најрањивијим секторима привреде и повећале ефикасност монетарне политике. Да би се процес динаризације подржао, Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су априла 2012. године *Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије*.

У складу с тим документом, Народна банка Србије и Влада Републике Србије обавезале су се да прате и анализирају кретање степена динаризације, као и да редовно извештавају јавност о употреби динара у домаћем финансијском систему. С тим циљем, Народна банка Србије тромесечно припрема и објављује *Извештај о динаризацији финансијског система Србије* као једно од помоћних средстава комуникације с јавношћу. Тим извештајем јавности се пружају на увид дешавања у сегменту динарског тржишта и указује на мере и активности које су тржишни учесници и регулаторни органи предузели, или ће предузети, ради подршке процесу динаризације. Приступ јавности тим информацијама омогућиће да се боље разуме неопходност заштите од ризика промене девизног курса, као и неопходност мера и активности које ће Народна банка Србије и Влада Републике Србије предузимати како би се процес динаризације финансијског система Србије подстакао.

Извештаји о динаризацији финансијског система Србије доступни су јавности на сајту Народне банке Србије (www.nbs.rs).

СКРАЋЕНИЦЕ КОРИШЋЕНЕ У ОВОМ ИЗВЕШТАЈУ

б.п. – базни поени

ЕЦБ – Европска централна банка

млн – милион

млрд – милијарда

п.п. – процентни поен

Т – тромесечје

ХоВ – хартије од вредности

Не наводе се друге општепознате скраћенице.

Стратегија динаризације

Стратегија динаризације у Републици Србији заснива се на активностима које се могу објединити у три међусобно повезана стуба.

Први стуб стратегије динаризације је најопштијег карактера, али је уједно и најважнији. Мере у оквиру овог стуба подразумевају активности усмерене ка успостављању макроекономског окружења које карактеришу ниска и стабилна инфлација, стабилан финансијски систем и одржив привредни раст.

Други стуб стратегије обухвата мере усмерене на активно промовисање динарских инструмената и тржишта, с посебним акцентом на развој тржишта динарских обвезница. Развој динарске криве приноса је важна окосница овог стуба.

Трећи стуб има за циљ унапређење заштите од постојећих девизних ризика у небанкарском сектору и дестимулисање даљег јачања тих ризика. Народна банка Србије ће предводити напоре у овој области сарађујући с банкарским сектором на увођењу и развоју основних инструмената заштите од девизног ризика како на међубанкарском тржишту, тако и у пословању с клијентима.

Садржај

I.	Динаризација финансијског система Србије.....	6
1.	Пласмани привреди и становништву.....	6
2.	Новоодобрени кредити привреди и становништву.....	7
3.	Депозити привреде и становништва.....	8
4.	Динарска и девизна штедња.....	9
5.	Јавни дуг.....	10
	<i>Осврт 1: E-Bond платформа за секундарно трговање државним ХоВ.....</i>	<i>12</i>
II.	Мере и активности за подршку процесу динаризације.....	13
1.	Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије.....	13
2.	Порез на приход од камате по основу штедње.....	13
3.	Инструменти заштите од девизног ризика.....	13
	<i>Осврт 2: Коришћење инструмената заштите од девизног ризика.....</i>	<i>15</i>
	Методолошке напомене.....	15
	Методолошке напомене.....	16
	Списак графикана и табела.....	17

I. Динаризација финансијског система Србије

Као основни показатељ праћења степена динаризације финансијског система Србије Народна банка Србије користи учешће динарских пласмана у укупним пласманима који су одобрени привреди и становништву. Поред тог показатеља, Народна банка Србије користи и друге показатеље: учешће новоодобрених динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву, учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва и учешће динарског дуга у укупном јавном дугу.

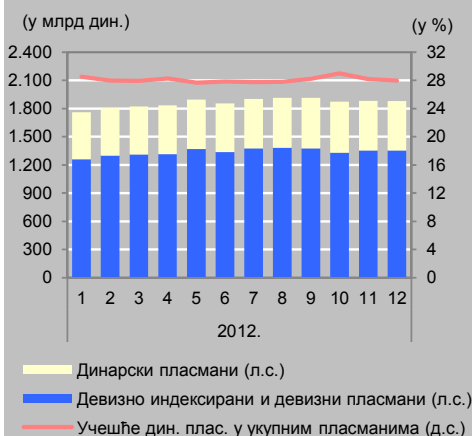
1. Пласмани привреди и становништву

Степен динаризације финансијског система Србије, мерен учешћем динарских пласмана у укупним пласманима који су одобрени привреди и становништву, износио је 28,0% на крају Т4. У односу на крај претходног тромесечја, тај показатељ је смањен за 0,2 п.п. Ако се посматра по сталном курсу, степен динаризације је номинално смањен за 0,5 п.п., на 29,6%.¹

Укупни пласмани банака привреди и становништву су на крају Т4 износили 1.879,6 млрд динара и у односу на крај Т3 мањи су за 1,9% (за 1,3% искључијући ефекат промене девизног курса). Паду пласмана банака допринело је смањење како динарске (2,7%), тако и девизне и валутно индексирани компоненте (1,5%). Таква кретања утицала су на пад степена динаризације за 0,2 п.п., на 28,0%. Ако се искључи ефекат промене девизног курса, пад динаризације је био израженији (са 30,1% на 29,6%).

У секторској структури пласмана банака, динарски пласмани становништву су повећани за 0,3 п.п., на 35,1%, што се у потпуности дугује ефекту јачања динара. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди је у истом периоду смањено за 0,6 п.п., на 24,2%. То је у великој мери резултат интензивног субвенционисаног кредитирања привреде у Т4, будући да је највећи део одобрених кредита био индексиран еврима. На пад динаризације је утицало и покретање стечаја над Новом Агробанком а.д., чији је део потраживања по основу пласмана искључен из биланса банкарског система и пребачен на Агенцију за осигурање депозита. С обзиром на то да се знатан део потраживања односио на привреду и да је био у динарском знаку, њихово искључење из биланса банака довело је до смањења степена динаризације пласмана привреди.

Графикон I.1.1. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву

Графикон I.1.2. Секторска структура пласмана

¹ Обрачунато по курсу динара према еврима на дан 31. децембра 2011.

2. Новоодобрени кредити привреди и становништву

Учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима је у Т4 у просеку било мање у односу на претходно тромесечје, уз знатне месечне осцилације.

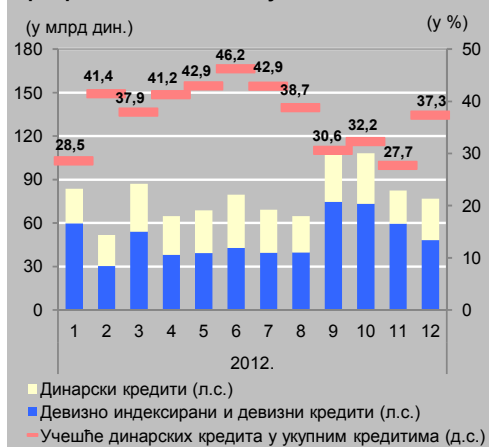
Банке су у Т4 одобриле привреди и становништву 267,5 млрд динара нових кредита, што је за 10,8% више него у претходном тромесечју. Од тог износа 32,3% се односи на чисто динарске кредите, што је за 4,0 п.п. мање него у Т3.

Смањење учешћа новоодобрених кредита банака у динарима у укупним кредитима резултат је снажног раста девизних и валутно индексираних кредита (17,8%) одобрених пре свега привреди. Привреда је те кредите користила углавном за одржавање ликвидности, финансирање обртних средстава и извоз, у складу с програмом субвенционисаних кредита Владе Републике Србије.

На смањење динаризације новоодобрених кредита банака у мањој мери је утицао и пад нових динарских кредита (1,4%), пре свега становништву, и то за све намене. И поред тога, учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима становништву је и даље знатно веће него код привреде (55,5% наспрам 27,6%).

Просечна пондерисана каматна стопа на новоодобрене динарске кредите привреди и становништву је на крају децембра смањена за 0,5 п.п. и износи 17,4%. Томе је допринело смањење цене динарских кредита привреди (0,7 п.п.), док су каматне стопе на кредите одобрене становништву повећане (0,5 п.п.). Највећи пад каматних стопа на кредите привреди забележен је код извозних кредита (2,1 п.п.). Међутим, њихов допринос кретању просечне пондерисане каматне стопе био је скроман због малог учешћа у износу новоодобрених кредита. Смањене су и каматне стопе на нове динарске кредите привреди за обртна средства (1,1 п.п.). С друге стране, каматна стопа на најзаступљеније готовинске кредите становништву повећана је за 0,5 п.п., а каматне стопе на потрошачке кредите за 0,1 п.п.

Графикон 1.2.1. Учешће динарских кредита у новоодобреним кредитима привреди и становништву

3. Депозити привреде и становништва

Степен динаризације, мерен учешћем динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва, на крају Т4 је износио 19,3%. У односу на крај Т3, то учешће је повећано за 0,5 п.п.

Укупни депозити привреде и становништва су на крају Т4 износили 1.433,3 млрд динара и били су за 2,9% већи него на крају Т3. Тај раст је пре свега резултат повећања девизних депозита (2,3%), и то највише депозита становништва у новембру, током Недеље штедње. Становништво је притом скратило рочност својих девизних депозита, што је допринело смањењу учешћа дугорочних депозита у укупним депозитима са 16,8% на крају Т3 на 14,1% на крају Т4.

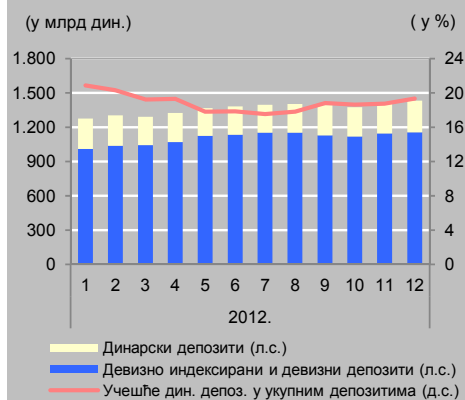
Динарски депозити привреде и становништва код банака такође су повећани (5,6%). Расту динарских депозита највише је допринела привреда, која је током Т4, посебно у новембру и децембру, краткорочно полагала динарска средства на своје рачуне код банака.

Као резултат бржег раста динарских од девизних депозита, степен динаризације депозита привреде и становништва је у Т4 повећан за 0,5 п.п. и крајем године је износио 19,3%. Ако се искључи ефекат курса динара, степен динаризације депозита је повећан у релативно скромнијој мери (0,3 п.п.), на 20,6%, при чему се код становништва бележи смањење за 0,1 п.п., док се код привреде бележи раст овог показатеља за 0,7 п.п. (на 9,4% и 45,8%, респективно).²

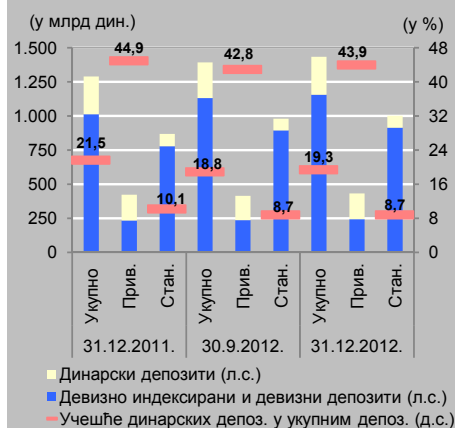
У рочној структури динарских депозита привреде и становништва доминирају краткорочни депозити са 98,3%, што је непромењено у односу на крај претходног тромесечја. И у оквиру девизних депозита преовлађују краткорочни депозити (83,0%), при чему је њихово учешће повећано за 3,2 п.п.

Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде је на крају Т4 и даље било веће него код становништва (43,9% наспрам 8,7%). Због раста динарских депозита привреде, то учешће је повећано за 1,0 п.п. код привреде, док је код становништва остало на истом нивоу.

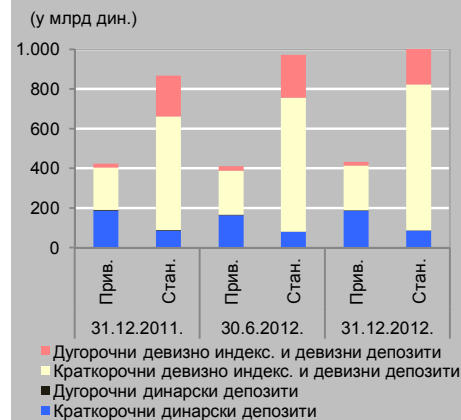
Графикон 1.3.1. Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва

Графикон 1.3.2. Секторска структура депозита

Графикон 1.3.3. Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва

² Обрачунато по курсу динара према еврџу на дан 31. децембра 2011.

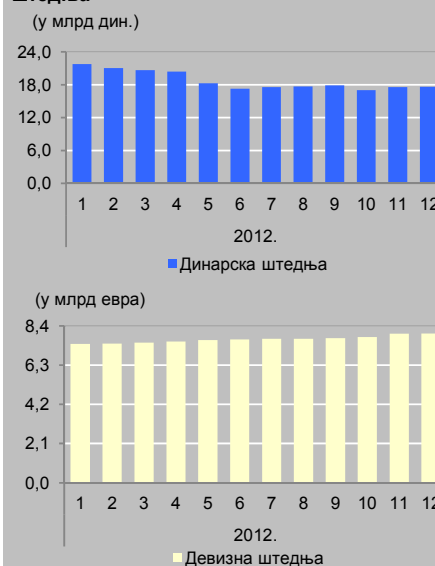
4. Динарска и девизна штедња

На крају децембра 2012. године динарска штедња је износила 17,6 млрд динара и била је за 0,2 млрд мања него на крају септембра. У истом периоду девизна штедња је повећана за 257,7 млн евра, што је пре свега резултат новембарских кретања. И поред тога што поводом Светског дана штедње банке нису нудиле стимулативне камате као ранијих година, девизна штедња је у Т4 остварила већи раст него у прва три тромесечја.

У току Т4 штедња становништва је повећана за 2,1%, захваљујући расту девизне штедње карактеристичном за Т4. Поменути раст је резултат бржег пораста краткорочних депозита од пада дугорочних, тако да је учешће краткорочних девизних депозита повећано за 3,7 п.п., на 80,4%. Просечна преостала рочност девизне штедње у децембру износи осам месеци, што је више него у септембру, када је износила пет месеци.

Динарска штедња је на крају године износила 17,6 млрд динара, или за 1,3% мање у односу на крај Т3. Слично као код девизне штедње, и код динарске штедње је уочена промена рочне структуре у корист рокова доспећа до годину дана. У структури дугорочне динарске штедње забележен је пад за све рочности изузев за рочност од две до пет година које су незнатно порасле. Код краткорочне динарске штедње, смањење депозита рока доспећа до једног месеца више је него надомештено повећањем штедње рочности од једног месеца до годину дана. Просечна преостала рочност динарске штедње је у децембру износила пет месеци, што је повећање у односу на септембар, када је износила четири месеца.

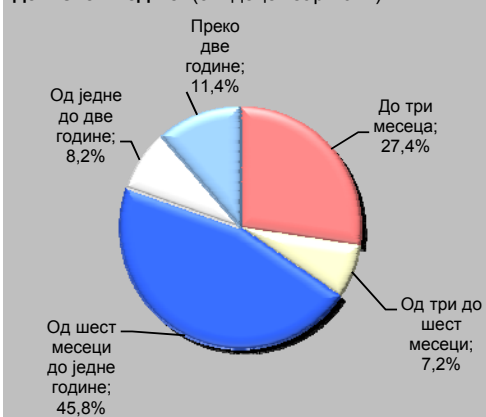
Графикон 1.4.1. Динарска и девизна штедња

Графикон 1.4.2. Рочна структура динарске штедње (31. децембар 2012)

Графикон 1.4.3. Рочна структура девизне штедње (31. децембар 2012)

5. Јавни дуг

Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу је у Т4 смањено са 19,5% на 18,9%. Томе је посебно допринело реотварање емисије евробвезница Србије 2021 у износу од 1,0 млрд долара и емисија евробвезница Србије 2017 у износу од 750,0 млн долара.

У валутној структури јавног дуга највеће учешће је на крају Т4 имао дуг у еврима (50,9%) и доларима (22,8%). Као резултат поменутих емисија еврообвезница, учешће дуга у еврима у укупном јавном дугу је од краја Т3 смањено (3,8 п.п.), док је учешће дуга у доларима повећано (5,4 п.п.).

Јавни дуг по основу државних ХоВ продатих на домаћем тржишту је у Т4 повећан за 39,4 млрд динара, на 461,9 млрд динара, од чега се 26,6 млрд динара односи на динарске, а 12,8 млрд динара на девизне ХоВ.

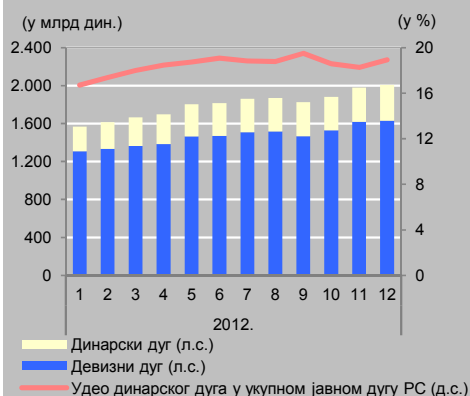
Као и у претходном тромесечју, највећи раст стања динарских ХоВ односи се на дуже рочности, пре свега трогодишње (11,1 млрд динара), једногодишње (5,4 млрд динара) и петогодишње (5,0 млрд динара). С друге стране, стање краткорочних ХоВ смањено је за 0,4 млрд динара, првенствено по основу смањења стања тромесечних записа (за 4,1 млрд динара). Због таквих кретања учешће дугорочних динарских ХоВ у укупном стању динарских државних ХоВ продатих на домаћем тржишту повећано је за 0,8 п.п. и износи 91,9%.

Од укупног раста девизних ХоВ у Т4 62,5% се односи на ХоВ чија је рочност 18 месеци. Портфељ девизних државних ХоВ и даље чине искључиво дугорочне ХоВ, а највеће учешће имају ХоВ чија је рочност 18 месеци (44,9%).

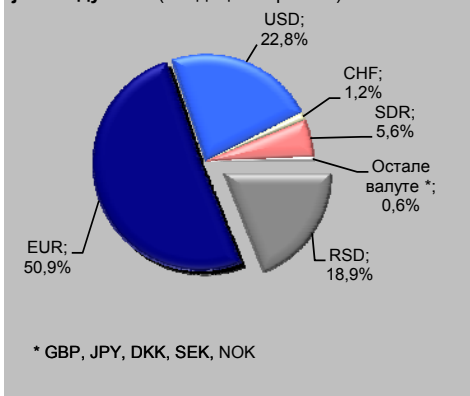
Ако се посматрају ХоВ емитоване на домаћем тржишту, упркос већем апсолутном расту, мањи релативни раст продатих динарских ХоВ у односу на девизне имао је за последицу смањење њиховог учешћа у укупном јавном дугу за 0,8 п.п., на 76,8%, на крају Т4.

Секундарни промет динарским државним ХоВ у Т4 износио је 39,9 млрд динара, што је за 12,3 млрд динара мање него у претходном тромесечју. Посматрано по месечној динамици, око 39,1% секундарног трговања реализовано је у октобру, при чему је месечна динамика трговања била равномерније распоређена него у Т3, с тенденцијом благог пада.

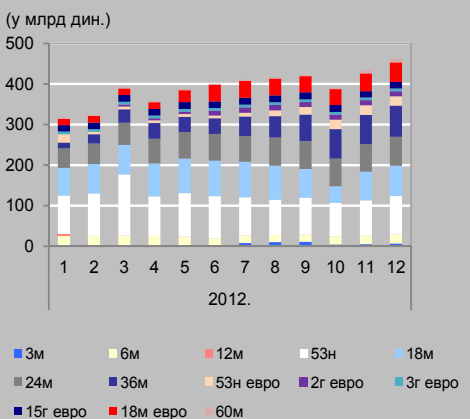
Графикон 1.5.1. Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу

Графикон 1.5.2. Валутна структура јавног дуга РС (31. децембар 2012)

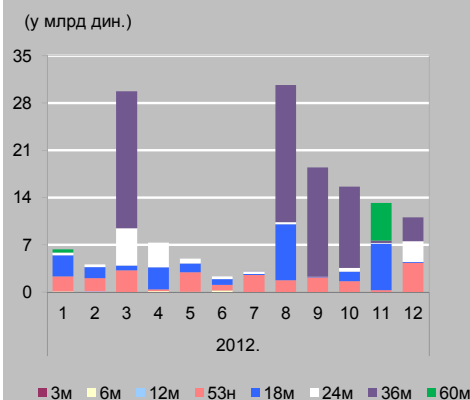
Графикон 1.5.3. Рочна структура државних ХоВ (стања на крају месеца)

У погледу рочне структуре, највећи обим секундарног трговања динарским државним ХоВ (39,9% промета), остварен је ХоВ рочности 36 месеци.

Ако се из укупног промета искључи секундарно трговање динарским државним хартијама које је реализовано до два радна дана од датума салдирања примарног трговања, обим секундарног промета у Т4 износи свега 12,6 млрд динара, што представља смањење од 63,3% у односу на претходно тромесечје.

Графикон 1.5.4. Секундарни промет динарских државних ХоВ

Графикон 1.5.5. Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ

Осврт 1: E-Bond платформа за секундарно трговање државним ХоВ

E-Bond платформа за секундарно трговање државним ХоВ Републике Србије (*EBND*) јесте Блумбергова апликација, која је у Србији почела с радом 1. новембра 2012. године. *EBND* платформа омогућава тржишним учесницима у земљи електронско трговање државним ХоВ. Главни циљ увођења те платформе био је подстицање развоја секундарног трговања државним ХоВ путем ефикаснијег повезивања купаца и продаваца државних ХоВ и повећања транспарентности овог тржишта.

Корисници Блумберговог информационог система немају додатне трошкове за коришћење *EBND* платформе, а притом им пружа лакши увид у цене државних ХоВ пре трговања, као и податке о ценама по којима су трансакције закључене. Предности *EBND* платформе су и могућност припреме података о трговању за клиринг и салдирање, затим могућност пријављивања на платформу података о трговини обављеној путем телефона, као и ефикасније извештавање о трговању.

На *EBND* платформи налазе се подаци о државним ХоВ расположивим за трговање с последњим котацијама приноса, а доступни су и подаци о закљученим трансакцијама. Учесници на *EBND* платформи су подељени на *Price Maker*-е и *Price Taker*-е. *Price Maker*-и достављају индикативне или чврсте котације приноса на ХоВ и примају захтеве за те котације. *Price Taker*-и реагују на котиране приносе и шаљу захтеве за котације.

Поред Србије, *EBND* платформа за трговање државним ХоВ користи се у појединим земљама Јужне Америке и Азије, као и у неким земљама у развоју (Грузија, Мађарска, Јужноафричка Република). Увођење *EBND* платформе на финансијско тржиште Србије требало би позитивно да утиче на развој секундарног трговања државним ХоВ и унапређење процеса динаризације финансијског система.

II. Мере и активности за подршку процесу динаризације

Народна банка Србије је својим мерама и активностима наставила да подржава коришћење и развој динарских инструмената. Такође, Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су почетком априла 2012. године Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије.

1. Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије

Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су почетком априла 2012. године Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије. Меморандумом су дефинисани циљеви, мере и активности који ће се предузимати ради јачања поверења у националну валуту и њену употребу у финансијском систему. Комплетан текст Меморандума може се преузети на сајту Народне банке Србије³.

При усвајању Меморандума, Народна банка Србије и Влада Републике Србије сагласиле су се да ће заједно утврђивати и спроводити стратегију динаризације. Избор и примену инструмената и мера монетарне политике којима се даје подршка процесу динаризације Народна банка Србије ће вршити на основу анализе актуелних финансијских и укупних макроекономских кретања.

Народна банка Србије ће, у сарадњи с другим надлежним институцијама, интензивно радити на:

- јачању институционалног и регулаторног окружења које ће допринети унапређењу примарног и секундарног тржишта динарских ХоВ;
- стварању услова за даљи развој и увођење нових инструмената заштите од девизног ризика;
- едукацији корисника финансијских услуга који су изложени девизном ризику, како би постали свеснији ризика с којима се суочавају и благовремено предузимали одговарајуће мере заштите;
- сарадњи с међународним финансијским институцијама на стварању регулаторних и тржишних услова који ће деловати подстицајно на те институције да издају дугорочне динарске ХоВ и одобравају динарске кредите.

2. Порез на приход од камате по основу штедње

Пореска стопа на приход од камате по основу девизне штедње повећана је у октобру 2012. године са 10% на 15%. С обзиром на то да се на приход од камате по основу динарске штедње не плаћа порез, динарска штедња сада има још повољнији порески третман у односу на девизну штедњу.

3. Инструменти заштите од девизног ризика

Народна банка Србије је и у току 2012. године наставила да организује редовне тромесечне своп аукције девиза. У поређењу с претходном годином, обим реализације на своп аукцијама је у 2012. години био незнатно нижи. Народна банка Србије је укупно своп продала 171,0 млн евра, док је своп куповина износила 188,0 млн евра.

³ Интернет адреса: http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/latinica/30/MemorandumVladaDinarizacija_20120406.pdf.

У току Т4 организовано је 26 редовних тромесечних своп аукција, на којима је Народна банка Србије своп продала 36,0 млн евра и своп купила исти износ. Обим реализације је био највиши у октобру, када је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 15,0 млн евра.

Табела II.3.1. Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци (у млн евра)		
Тромесечје	Своп продаја девица	Своп куповина девица
2011.		
Т1*	29,5	35,0
Т2	4,0	44,0
Т3	35,0	57,0
Т4	111,0	49,0
Укупно 2011.	179,5	185,0
2012		
Т1	100,0	87,0
Т2	16,0	36,0
Т3	19,0	29,0
Т4	36,0	36,0
Укупно 2012.	171,0	188,0
* март		

Табела II.3.2. Своп трансакције Народне банке Србије, месечни подаци (у млн евра)		
Месец	Своп продаја девица	Своп куповина девица
Октобар	15,0	15,0
Новембар	13,0	13,0
Децембар	8,0	8,0
Укупно Т4	36,0	36,0

Осврт 2: Коришћење инструмената заштите од девизног ризика

У децембру 2011. године ступила је на снагу нова Одлука о обављању послова с финансијским дериватима којом је домаћим предузећима, између осталог, омогућено да, ради заштите од девизног ризика, с банкама обављају девизна плаћања или наплате по основу терминске купопродаје девиза – не само с циљем заштите конкретног будућег посла већ и заштите својих отворених девизних позиција.

Током 2012. године резиденти су с банкама готово искључиво закључивали трансакције терминске куповине девиза за динаре. Укупно 94 домаћа предузећа су користила могућност заштите од девизног ризика путем закључивања форвард куповине девиза од банака. Учешће терминске куповине девиза резидената од банака у укупној куповини девиза износило је 6,7% и било је највише у Т1 (8%). Просечна пондерисана рочност терминске куповине девиза износила је 38 дана, при чему је најдужа рочност забележена у Т2, када је износила 42 дана. Просечна вредност уговора о терминској куповини девиза резидената износила је 0,5 млн евра.

Домаћа предузећа су у 2012. години веома ретко закључивала трансакције терминске продаје девиза домаћим банкама. Само пет предузећа је закључило ту врсту форвард трансакција у укупном износу од 1,3 млн евра. Просечна пондерисана рочност трансакције износила је 18 дана, а просечна вредност уговора 0,2 млн евра.

Табела О.2.1. Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци

Тромесечје	Форвард куповина резидената			Форвард продаја резидената		
	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној продаји у %
T1	211,9	36	8,0	0,2	20	0,0
T2	188,3	42	6,6	0,4	16	0,0
T3	179,9	35	6,7	0,6	6	0,0
T4	174,6	40	5,8	0,1	92	0,0
Укупно 2012	754,7	38	6,7	1,3	18	0,0

У валутној структури терминске купопродаје девиза доминира амерички долар (73,8%), док је скромније учешће евра (22,6%) и швајцарског франка (3,6%). Високо учешће долара код терминске купопродаје девиза може се довести у везу с тим да форвард користе предузећа која су усмерена на увоз енергената.

У другој половини године забележене су девизне своп трансакције предузећа с банкама. Ту врсту финансијских деривата предузећа могу користити за заштиту од ризика промене девизног курса у случају временског неподударања прилива и одлива средстава у одређеној валути, као и за управљање ликвидношћу, јер се вишкови ликвидности у једној валути привремено могу заменити за потребна средства у другој валути. Просечна рочност тих трансакција је у 2012. години износила 39 дана, а просечна вредност уговора 1,9 млн евра.

Методолошке напомене

1. Под пласманима се подразумевају динарски и девизни (у које су укључени и девизно индексирани) кредити, дати депозити, хартије од вредности, акције предузећа и потраживања по каматама и накнадама. Динарски пласмани су пласмани одобрени у динарима без девизне клаузуле. Под девизном клаузулом се подразумева валутна клаузула у смислу закона којим се уређује девизно пословање, као и свака друга клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.
2. Пласмани су исказани по бруто принципу, што значи да нису умањени за исправке вредности. При искључивању ефеката курса узет је у обзир курс динара према еврџу, швајцарском франку и америчком долару.
3. Према методологији Европске централне банке, у категорију новоодобрених кредита укључују се и репрограмирани кредити.
4. У складу с методологијом Европске централне банке, у сектор становништва укључене су непрофитне институције које пружају услуге становништву и предузетници.
5. Депозити обухватају динарске и девизне (у које су укључени и девизно индексирани) депозите.

Списак графикана и табела

Графикони

I.1.1.	Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву	6
I.1.2.	Секторска структура пласмана	6
I.2.1.	Учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву	7
I.3.1.	Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва	8
I.3.2.	Секторска структура депозита	8
I.3.3.	Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва	8
I.4.1.	Динарска и девизна штедња	9
I.4.2.	Рочна структура динарске штедње (31. децембар 2012)	9
I.4.3.	Рочна структура девизне штедње (31. децембар 2012)	9
I.5.1.	Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу РС	10
I.5.2.	Валутна структура јавног дуга РС (31. децембар 2012)	10
I.5.3.	Рочна структура државних ХоВ (стања на крају месеца)	10
I.5.4.	Секундарни промет динарских државних ХоВ	11
I.5.5.	Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ	11

Табеле

II.3.1.	Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци	14
II.3.2.	Своп трансакције Народне банке Србије, месечни подаци	14

Табеле у осврту

O.2.1.	Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци	15
--------	---	----